

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

з дисципліни «Економічна теорія»

на тему:

**«Оцінка ефективності державних соціальних трансфертів
у подоланні бідності»**

Студентки 2 курсу групи ЕПП-21

Воробець М.П

Науковий керівник :

к.е.н., доцент, Жовковська Т.Т.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Тернопіль 2017

Зміст

ВСТУП

Розділ I. НЕОБХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФЕРТІВ, ЇХ СУТНІСТЬ ТА ВИДИ

Розділ II. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФЕРТІВ У ПОДОЛАННІ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ.

Розділ III. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФЕРТІВ ЯК ЗАСОБУ ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Вступ

Термін «соціальні трансферти» рідко використовується у повсякденному вжитку населення. Проте, незалежно від назви, вони є необхідними для соціально незахищених верств населення. Що слід розуміти під соціальними трансфертами? Соціальні трансферти – це грошові чи натуральні виплати, які здійснюються державними і некомерційними організаціями населенню на безоплатній основі. Мета соціальних трансфертів – соціальний захист і підвищення якості життя населення, а також розвиток людського потенціалу країни. В широкому сенсі вони являють собою економічну операцію, під час якої одна інституціональна одиниця передає іншій одиниці товар, послугу чи актив, не отримуючи нічого натомість.

Актуальність теми. Важливим джерелом доходів домашніх господарств в Україні є соціальні трансферти, до яких відносять усі види пенсій; стипендії; всі види отримуваної населенням допомоги із фондів соціального страхування; компенсаційні виплати і пільги тощо. Соціальну підтримку від держави отримують лише окремі групи і верстви населення, яких прийнято називати соціально незахищеними.

В Україні значна частка населення отримує соціальну допомогу. У 2015 р. близько 12 млн. осіб отримували пенсії, 15 млн. домогосподарств одержували субсидії на відшкодування витрат за оплату житлово- комунальних послуг. У 2013–2015 рр. питома вага тільки видатків ПФУ України у ВВП складала 14–16%. Проте є чимало осіб, які такої допомоги не потребують – псевдоінваліди, особи, які працюють у неформальному секторі, трудові мігранти та низка категорій населення, які користуються безкоштовними послугами, що компенсуються з державного бюджету.

На сьогодні в ЗМІ часто порушується питання виплат і допомоги, про те, як , кому і на якій підставі вони повинна виплачуватись. Ці питання вирішуються державою протягом багатьох століть, проте єдиного правильного рішення не було знайдено. Вирішенням цієї проблеми займались багато зарубіжних вчених, і переконувались в тому, що систему виплат необхідно створювати для кожної країни

окремо, враховуючи її менталітет, модель економіки та рівень розвитку.

Метою курсової роботи є комплексне дослідження ефективності соціальних трансфертів як засобу подолання бідності в Україні і обґрунтування напрямків можливості підвищення їх ефективності.

Об'єктом дослідження виступає населення України, його доходи та рівень життя.

Для дослідження цієї мети в роботі поставлено та вирішено такі задачі:

- досліджено сутність соціальних трансфертів, їх вплив на доходи населення;
- розглянуто ефективність застосування соціальних трансфертів у подоланні бідності в Україні;
- вивчено причини низької ефективності соціальних трансфертів;
- запропоновано шляхи вирішення проблеми і напрямки підвищення ефективності соціальних трансфертів.

Розділ I. НЕОБХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФЕРТІВ, ЇХ СУТНІСТЬ ТА ВИДИ.

Соціальні трансферти - це система заходів грошової або натуральної допомоги малозабезпеченим, не пов'язаної з їх участю у господарській діяльності в даний час або в минулому; їх метою є гуманізація відносин у суспільстві, запобігання зростання злочинності, а також підтримка внутрішнього попиту.

У широкому розумінні, соціальні трансферти повинні захищати населення в разі настання певних обставин, підтримувати умови для реалізації соціального потенціалу особистості, зменшити соціальне розшарування населення за рівнем доходів.

Виділяють кілька груп завдань соціальних трансфертів, зокрема:

1. забезпечення населення соціально значущими послугами;
2. пом'якшення негативних зовнішніх ефектів від пристосування населення до ринку(зростання бідності, убогості та безробіття);
- 3.підвищення рівня життя соціальних груп населення, які не залучені до трудового процесу. [3]

Соціальні трансферти можуть надаватися в грошовій та натуральній формах.

До грошових трансфертів відносять ті, які становлять частину доходів громадян (пенсії, стипендії, допомоги).

Прикладом трансфертів у натуральній формі може бути отримання продуктів харчування, технічних засобів пересування, протезування, утримання непрацездатних у будинках перестарілих.

Єдиною виплатою у безготівковій формі є житлові субсидії.

Українське законодавство також передбачає ряд послуг соціально-побутового характеру. До них можна віднести проїзд у громадському транспорті, оплата житлово-комунальних послуг, санаторно-курортне, медичне обслуговування і

лікування та інші.[3]

Соціальні трансферти виступають у формах :

1. соціальної допомоги;
2. соціальних гарантій;
3. соціальних пільг;
4. соціального страхування.

В широкому розумінні, соціальна допомога – це всі види державного соціального забезпечення, які виплачуються у грошовий чи натуральній формі.

У вузькому розумінні – це виключно грошові одноразові чи періодичні виплати, які призначаються окремим категоріям населення, у порядку передбаченим законодавством.

Соціальна допомога, яка включає соціальний захист та соціальне забезпечення виявляється у вигляді пенсій, допомог, надання матеріальної допомоги, обслуговування хворих і престарілих, турботи про дітей.[10]

За цільовим призначенням соціальна допомога може бути :

- компенсація втраченої частини доходу (допомога по догляду за дитиною, по вагітності та пологах);
- повна заміна середньомісячного доходу, який громадяни з належних причин не можуть отримувати самостійно (допомога інвалідам з дитинства тощо);
- на поховання громадянина не застрахованого в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- доплата до основного доходу, якщо він нижчий за встановлений законом прожитковий мінімум(допомога малозабезпеченим сім'ям тощо);

В залежності від правової підстави виникнення права на соціальну допомогу виділяють :

1. потрапляння особи в складну життєву ситуацію, з якої не можливий самостійний вихід;

2. потрапляння особи під вплив інших обставин, які визнані державою соціально значущими та внаслідок яких знижується здатність до самозабезпечення.

За формою призначення та виплати соціальна допомога виступає як одноразова виплата або багаторазові платежі.

За категорією громадян, яким призначається соціальна допомога виділяється допомога інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, сім'ям з дітьми, малозабезпеченим і т.д.

Особи, яким необхідна соціальна допомога, визначають трьома способами:

1. Перевірка засобів існування (допомога виплачується лише тим громадянам, у яких дохід складає нижче визначеної суми);

2. Категорійний (виділення груп населення, яким необхідна соціальна допомога);

3. Самовизначення (людина сама вирішує чи скористатись допомогою).[10]

Державні соціальні гарантії – це встановлені законодавством мінімальний розмір заробітної плати, пенсійного забезпечення , соціальної допомоги та інших виплат, які забезпечують рівень життя не нижчий за прожитковий мінімум.

Основні соціальні гарантії встановлюються для виконання права громадян на достатній життєвий рівень. До них належить мінімальний розмір заробітної плати, мінімальний розмір пенсії за віком, неоподатковуваний мінімум оподаткування доходів та інші.[7]

Крім основних, є ще й інші державні соціальні гарантії, зокрема :

- забезпечення пільгових умов задоволення по-треб у товарах та послугах окремим категоріям громадян, які потребують соціальної підтримки;

- забезпечення рівня життя населення, яке постраждало внаслідок аварії на ЧАЕС;

- індексації доходів населення з метою підтримання достатнього життєвого рівня громадян в умовах зростання цін;

- забезпечення стипендій учням професійно-технічних та студентам вищих державних навчальних закладів.

Державні соціальні гарантії є обов'язковими для всіх державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності.[7]

Соціальна пільга – це повне або часткове законодавче звільнення особи від виконання обов'язку або надання їй додаткових прав при настанні соціального ризику чи за наявності значних заслуг перед державою.

Соціальні пільги є додатковим видом соціального забезпечення населення.

За терміном надання виділяють постійні, тимчасові та надзвичайні пільги.

За ступенем персоніфікації пільги бувають одноособові та сімейні.

За періодичністю виплат виділяють одноразові та щомісячні пільги.

За змістом пільги поділяють на соціально-трудова, житлово-комунальні, пенсійні, соціально-побутові, транспортні, медико-реабілітаційні. [12]

Житлово-комунальні пільги :

1. Звільнення або зменшення плати за житло та (або) комунальні послуги. Повністю від оплати за житло та комунальні послуги звільняються особи, які мають особливі заслуги перед державою, а також члени їхніх сімей, які проживають спільно з ними. Правом на зниження плати користуються ветерани війни (100%), учасники бойових дій(75%), та учасники війни (50%).

2. Першочергове або позачергове забезпечення житлом осіб, які потребують поліпшення житлових умов.

3. Надання бюджетних кредитів та позик на індивідуальне житлове будівництво.

Медико-реабілітаційні соціальні пільги:

1. Право на безоплатне або пільгове придбання ліків.

2. Безоплатне або пільгове санаторно-курортне лікування та виплата компенсації за невикористане право на пільгове санаторно-курортне лікування.

Найпоширенішими формами транспортних пільг є право на безкоштовний проїзд всіма видами пасажирського міського і приміського транспорту. Пільгові перевезення здійснюються пасажирськими перевізниками всіх форм власності та підпорядкування.

Найбільш поширена соціально-трудова пільга – першочергове зарахування до ВНЗ за умови отримання позитивних оцінок.

Різновидами соціально-трудових пільг також є позачергове влаштування на роботу за спеціальністю, підвищений розмір виплат в разі тимчасової непрацездатності і інші.

До системи соціально-побутових пільг входять:

- безкоштовне або пільгове користування телефоном;

- безкоштовне або пільгове використання телефонів.[12]

Соціальне страхування — елемент державної соціальної політики у сфері управління ризиками відтворення населення і виконує функції соціального захисту, забезпечення фінансування соціальної допомоги, регулювання доходів та рівня життя різних груп населення, попередження та профілактики наслідків настання соціальних ризиків.

Соціальне страхування може бути :

1. Залежне(асоційоване з державним бюджетом);
2. Частково залежне (позабюджетні страхові фонди,державні страхові організації);
3. Автономне (організації взаємного страхування та приватні компанії).[11]

Функціональна структура соціального страхування залежить від структури страхових виплат і страхових внесків. Структура страхових виплат показує реальний рівень відшкодування ризиків як за рахунок страхування, так і за рахунок державної бюджетної участі у компенсації соціального збитку.

Соціальне страхування може виступати в колективній і державній формі. Державне соціальне страхування є обов'язковим, а колективне може бути як обов'язковим, так і добровільним.[11]

Розділ II. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФЕРТІВ У ПОДОЛАННІ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ.

Бідність — соціальне положення, що характеризується відсутністю необхідних матеріальних засобів для того, щоб провадити «нормальне» (відповідно до норм прийнятих суспільством) життя, наприклад, неможливість прогодувати свою родину, дати освіту дітям чи забезпечити сім'ю якісним медичним обслуговуванням.

За останні роки в Україні збільшилась частка населення, яка знаходиться на межі бідності.

Табл. 1

Диференціація життєвого рівня населення [6]

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Частка населення із середніми доходами, нижчими за прожитковий мінімум:						
Млн.. осіб	3,6	3,2	3,8	3,5	3,2	2,5
У відсотках	8,6	7,8	9,0	8,3	8,6	6,4
Розмір прожиткового мінімуму, грн. на особу	843,2	914,1	1042,4	1113,7	1176,0	1227,3

Вивчаючи дані, подані у Табл.1 можна зробити висновок, що динаміка бідності в Україні до 2015 року зменшувалась. Проте, це всього лише номінальні показники. Для отримання реального стану бідності потрібно враховувати ще й низку інших чинників, зокрема, індекс інфляції, який впливає на рівень реальних доходів населення.

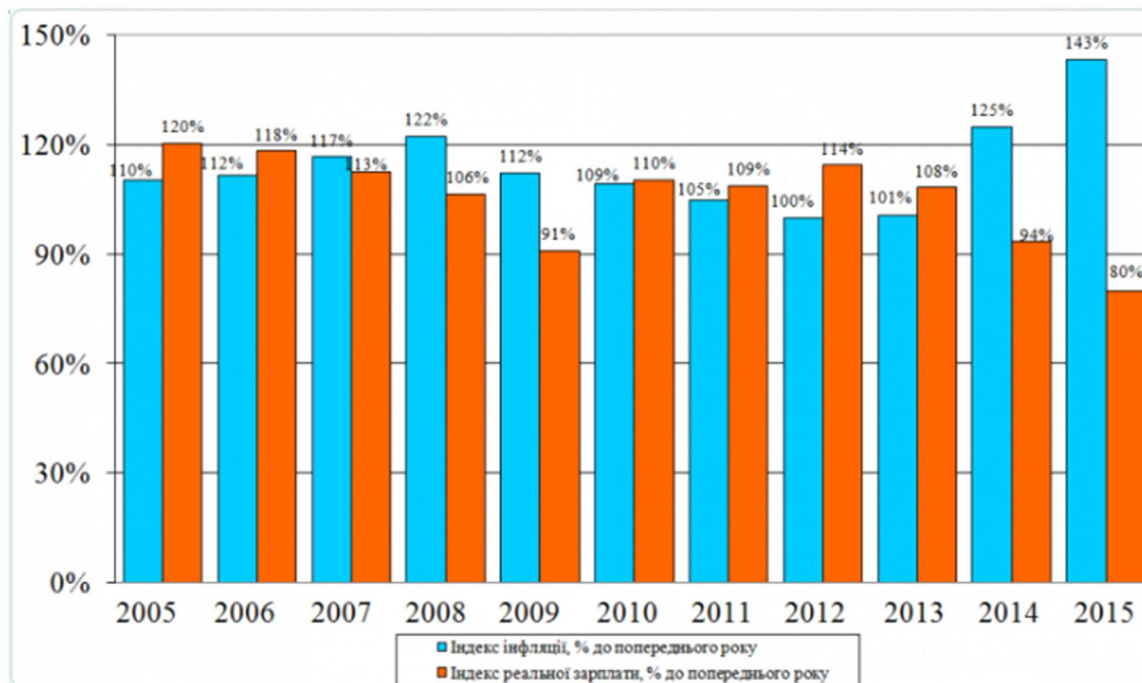

Рис.1. Динаміка індексів інфляції та реальної зарплати в Україні в 2005-2015 роках [8]

В 2014-2015 роках стрімко підвищився рівень інфляції – на 25% і 43% відповідно. Разом із зростанням рівня інфляції, знизився рівень реальної заробітної плати в 2014 році на 6%, а в 2015 – на 20%. Це неминуче спричинило зубожіння населення.

Політико-економічна криза 2014 року та вимушений потік біженців із Донбасу і Криму значно погіршив ситуацію з бідністю. Крім того, відсутність статистичної інформації з Донбасу та Криму не дає можливості дати точну і достовірну оцінку ситуації. Проте, відомо що рівень абсолютної бідності у 2016 році мав зрости до 3,5%, бідність за критерієм споживання нижче прожиткового мінімуму до 32%, а рівень відносної бідності до 30,5%.

На бідність домогосподарств впливає безліч чинників, зокрема, їх статево-вікова структура, тип поселення чи кількість утриманців, а особливо дітей. Високий рівень бідності за віковою структурою найвищий у дітей до 15-ти років та осіб похилого віку. Це зумовлено втратою або відсутністю працездатності. Бідність осіб середнього віку пояснюється наявністю у них дітей, яких необхідно утримувати. За

статистичними даними, наявність у сім'ї дитини збільшує ризик бідності на 17%.

Навіть за умови, коли обоє працюючих батьків утримують заробітну плату на 20-30% вищу за мінімальну, сім'я відчуває себе бідною. У найгіршому становищі перебувають багатодітні сім'ї, у яких ризик бідності за відносним критерієм становить близько 42%.

Табл.2 [8]

Самооцінка домогосподарствами України рівня своїх доходів у 2005-2015 роках (у %)

Оцінка власних доходів	2005	2008	2009	2010	2013	2015
Коштів достатньо і робили заощадження	6,6	12,7	11,1	11,6	10,4	6,2
Коштів достатньо, але заощаджень не робили	49,4	51,8	45,3	47,8	50,5	45,7
Відмовлялись від найнеобхіднішого, крім харчування	39	32,9	40,2	37,5	35,8	43,2
Не вдалося забезпечити навіть достатнє харчування	5	2,6	3,4	3,1	3,3	4,9

У Табл.2 наведена самооцінка домогосподарствами України свого рівня доходів. Близько 45% домогосподарств вважають, що їм достатньо коштів для забезпечення нормального рівня життя, проте недостатньо для заощаджень. Попри високий відсоток цієї груп домогосподарств, у 2015 році їх частка знизилась на 4,8%, а частка домогосподарств 1-ї групи на 4%, що говорить про зниження реальних доходів домогосподарств.

Щоб оцінити ефективність державних соціальних трансфертів у подоланні бідності в Україні, необхідно дослідити їхню часту в структурі сукупних ресурсів домогосподарств.

Табл.3.

Структура сукупних ресурсів(у%)[6]

Структура сукупних ресурсів	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Грошові доходи, у т.ч.:	89,1	88,9	91,0	90,8	91,2	89,4

- оплата праці	47,6	48,9	50,8	50,6	48,8	47,2
- доходи від підприємницької діяльності та самозайнятості	6,1	4,6	4,1	4,1	5,2	5,5
- доходи від продажу сільськогосподарської продукції	3,4	3,1	2,8	2,8	3,2	3,4
- пенсії, стипендії, соціальні допомоги, надані готівкою	25,8	25,5	27,1	27,1	27,0	25,2
- грошова допомога від родичів, інших осіб та інші грошові доходи	6,2	6,8	6,2	6,2	7,0	8,1
Вартість спожитої продукції, отриманої з особистого підсобного господарства та від самозаготівель	5,0	4,8	3,8	3,9	4,6	5,1
Пільги та субсидії безготівкові на оплату житлово-комунальних послуг, електроенергії, палива	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4	1,3
Пільги безготівкові на оплату товарів та послуг з охорони здоров'я, туристичних послуг, путівок на бази відпочинку тощо, на оплату послуг транспорту, зв'язку	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Інші надходження	4,8	5,2	4,1	4,4	3,4	3,8

Частка усіх видів соціальних трансфертів у структурі сукупних ресурсів домогосподарств становить близько 30%, що говорить про їх необхідність у забезпеченні нормального рівня життя.

Рівень розвитку соціального захисту в Україні не є високим і не відповідає Європейським стандартам. Виплата пенсій, стипендій та інших допомог не відповідає реальним потребам населення, не забезпечує відповідного рівня життя.

Рівень бідності населення підвищився, а це свідчить про те, що не відбувається ніяких зрушень у реформуванні системи соціального захисту в Україні, соціальні програми не дають очікуваних результатів, а механічне збільшення частки соціальних трансфертів у структурі сукупних ресурсів домогосподарств не має пропорційної залежності із рівнем бідності та ступенем нерівності в країні. Це свідчить про неефективність соціальних трансфертів у подоланні бідності в нашій державі.

Причинами неефективності соціальних трансфертів в Україні стала низка чинників, серед яких :

1. Велика кількість основних груп, які мають право на соціальний захист (зростання кількості пенсіонерів, студентів та інші);

2. Недофінансування системи соціального захисту. Це говорить про те, що навіть при розробці ефективних програм соціального захисту, але недостатньому їх фінансуванні неможливе зменшення рівня бідності.

3. Необгрунтоване планування видатків.

4. Низька частка покриття і висока частка виключення бідності. Часто, коштів які виділяються державним бюджетом на покриття бідності не хватає для забезпечення нормального існування населення. Висока частка виключення бідності існує через довгий процес подачі та перевірки документів на отримання соціальної допомоги.

5. Несправедливий розподіл коштів соціальних трансфертів. Досить поширеним є явище розподілу більшої частки коштів на користь не нужденних домогосподарств. Так, в Україні до 20% найнудженніших доходять лише 40% соціальних трансфертів, що є низьким показником порівняно з іншими країнами.

6. Збільшення категорій при наданні пільг.

7. Відсутність перевірки доходів домогосподарств при наданні пільг.

8. Завищені норми споживання при наданні пільг

9. Обмеженість малозабезпечених верств населення у доступі до правових інструментів захисту свої інтересів. Дуже часто, при відмові у соціальній допомозі бідні верстви населення не можуть відстояти свої права, оскільки зазвичай отримують відмову у відкритті проваджень, а користуватись послугами юристів не мають змоги.

10. Нерозвинений механізм боротьби з шахрайством. Отримання соціальної допомоги особами, які неофіційно працевлаштовані майже не можливо відслідкувати, тому і неможливо вплинути на отримання допомоги такими людьми.

11. Невідповідність задекларованих і реальних доходів домогосподарства. Великий обсяг «тіньового» доходу спричиняє невідповідність реальних доходів, із доходами, зазначеними в довідках, які особи подають в органи соціального захисту.

12. Складність процедури звернення по допомогу.

Розділ III. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФЕРТІВ ЯК ЗАСОБУ ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ.

Для підвищення ефективності державних соціальних трансфертів у подоланні бідності необхідно здійснити ряд реформ у системі соціального забезпечення.

1. Необхідно врівноважити соціальні зобов'язання держави з її фінансовими можливостями, унеможливаючи фактичне зниження рівня життя населення. Для початку потрібно :

- розділити пільги, які є частиною державного соціального забезпечення і пільги, які пов'язані із статусом чи видом діяльності особи;
- вилучити професійні пільги, які не мають визначеного джерела фінансування.
- скасувати пільги, які не відповідають принципам ринкової економіки (пільги народним депутатам, суддям, працівникам прокуратури, міліції і т.д.);
- внести зміни у закони з питань надання пільг незахищеним верствам населення виходячи з чинного законодавства і норм споживання;

2. Збільшити ефективність адміністрування снувальних трансфертів, зокрема :

- зменшити кількість довідок, необхідних для подання в органи соціального захисту для отримання допомоги;
- формування єдиних баз даних про одержувачів соціальних пільг та виплат;
- запровадити додаткові вимоги для одержувачів соціальної допомоги, які необхідні для гарантування охоплення допомогою лише відповідних осіб;

3. Упорядкувати соціальні видатки населенню :

- встановити раціональні соціальні обов'язки держави, а також відповідні нормативи витрат;
- обмеження соціальних зобов'язань з боку держави;
- припинення маніпулювання правовими і фінансовими інструментами;

- розробити Соціальний кодекс, в якому будуть міститися соціальні гарантії та стандарти;

4. Розробити нові принципи призначення соціальної допомоги:

- Забезпечити прозорість перевірки матеріального стану сім'ї чи домогосподарства;

- відмовитись від надання соціальної допомоги за групами, а перейти до адресної соціальної допомоги;

- підвищити рівень адресності в надання соціальних пільг;

- застосувати єдиний підхід встановлення матеріального стану для всіх видів соціальної допомоги;

- Обмежити права заможних громадян на законодавчому рівні.

- замінити діючі зобов'язання виплат допомоги, на єдину соціальну допомогу.

Також необхідний перерозподіл соціальних витрат на користь бідних домогосподарств. Щоб вивільнити необхідні бюджетні ресурси, передбачається скорочення бюджетних субсидій виробникам товарів і послуг. Соціальна допомога повинна надаватися переважно в адресній формі і тільки тим домогосподарствам, фактичне споживання яких нижче прожиткового мінімуму.

Висновки

Соціальні трансферти, як засіб подолання бідності, можуть надаватися не лише у грошовій формі, а й в натуральній, шляхом надання послуг, технічних засобі пересування інварам, продуктів харчування малозабезпеченим домогосподарствам.

На основі проведених в даній роботі досліджень, можна зробити висновки, що не дивлячись на великий різновид соціальних трансфертів в системі соціального забезпечення і тенденції підвищення рівня номінальних доходів населення, структура розподілу населення стає більш полярною. Тобто, бідні стають більш бідними, а багаті – більш багатими.

Хоча соціальні трансферти і становлять майже третину доходів домогосподарств, це не дозволяє зменшити рівень бідності. Навпаки, в країні збільшується частка бідного і малозабезпеченого населення. Політично-економічна криза, воєнні дії на Донбасі та підвищення рівня інфляції значно підвищили цю негативну динаміку.

Для підвищення ефективності соціальних трансфертів у подоланні бідності, українському уряду необхідно здійснити ряд потужних реформ, які кардинально змінять систему соціального забезпечення.

Щоб вивільнити необхідні бюджетні ресурси для надання адресної соціальної допомоги, потрібне скорочення бюджетних субсидій виробникам товарів і послуг, а також пільг і виплат, які надаються за категоріями. Необхідно скасувати більшість пільг, встановлених законодавством, і передати повноваження щодо прийняття рішень про встановлення більшості видів соціальної допомоги на рівень місцевого самоврядування. При цьому необхідно більш широке використання процедур обов'язкової перевірки потреб одержувачів пільг, а також встановлення обмежень на загальне число видів соціальної допомоги і пільг, які можуть надаватися одночасно одній і ті ж сім'ї. Потреби регіонів у фінансуванні адресної соціальної допомоги повинні враховуватися у формулі міжбюджетного вирівнювання при визначенні величини державних трансфертів на основі показників частки бідних

домогосподарств і глибини бідності. Адресна система соціальних виплат повинна також передбачати формування єдиних баз даних про одержувачів соціальних пільг та виплат, а персоніфікований облік отримувачів соціальних допомог, пільг і виплат дозволив би уникнути необґрунтованого дублювання допомог і виплат, які надаються конкретним нужденним домогосподарствам. Збереження певної частини категоріальних пільг на федеральному рівні припустиме лише для обмеженого числа одержувачів, таких, як ветерани Великої Вітчизняної війни, інваліди війни, ліквідатори аварії на Чорнобильській АЕС, Герої Радянського Союзу та України. Допомога на дітей також повинна бути збережена в якості державної допомоги, але буде надаватися виключно сім'ям з доходами нижче прожиткового мінімуму.

Список використаної літератури

- 1.Л. Гордієнко. Роль соціальних трансфертів у формування доходів населення. Збірник наукових Видань ЧДТУ. Випуск 36, частина 2, том 1.с.38
2. О.Дуда. Проблемні аспекти доходів домогосподарств в Україні.с.39
3. Т.О.Кізима. Соціальні трансферти як джерело доходів домогосподарств. Економіка та держава. с.46
4. О.О.Комарова. Функціональне призначення соціальних трансфертів в умовах трансформації суспільства. Соціальна політика. с.75
5. Фінансові важелі подолання бідності в Україні: Монографія. с. 112

Список використаних джерел

6. Державна служба статистики. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- 7.Державні соціальні гарантії. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://radnuk.info/pidrychnuku/sostial/494-stashkiv/9917-153---.html>
8. Динаміка бідності в Україні. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://commons.com.ua/ru/dynamika-bidnosti-in-ua/>
9. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2015/reformuvannya-systemy-sotsialnoho-zahystu-v-ukrajini/>
10. Соціальна допомога: її види та форми. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://studies.in.ua/socialna-polityka-derzhavy/3477-socalna-dopomoga-yiyi-vidi-ta-formi.html>
11. Соціальне страхування. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://pidruchniki.com/18520902/strahova_sprava/sotsialne_strahuvannya
12. Соціальні пільги. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.referatcentral.org.ua/state_regulation_economy_investments_load.php?id=818&startext=1